

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΘΕΜΑΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΑΥΤΗ**

Προοίμιο. Επειδή, λόγω της από της 20ής Ιουλίου 1974 Τουρκικής εισβολής και της συνεπεία αυτής δημιουργηθείσας κατάστασης αριθμός πολιτών της Δημοκρατίας ελλείπει, για τους οποίους η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν έχει αποδεικτικά στοιχεία κατά πόσο ζουν ή απέθαναν, και

77 του 1979. Επειδή δυνάμει του περί Αγνοουμένων (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμου από την κινητή περιουσία του αγνοούμενου οι διαχειρισταί καταβάλλουν στη σύζυγο (περιλαμβανομένης μνηστής η οποία απέκτησε τέκνο από τον αγνοούμενο), τα τέκνα και τους γονείς, εάν αυτά ήταν ή θα καθίσταντο, λαμβανομένων υπόψη των επικρατουσών συνθηκών, πλήρως ή κυρίως εξαρτώμενοι από τον αγνοούμενο, τέτοιο ποσό και κατά τέτοιο τρόπο όπως θα ενέκρινε η Επιτροπή που συστάθηκε με βάση το Νόμο αυτό, και

Επειδή ένεκα της παρόδου είκοσι εννέα και πλέον χρόνων από της Τουρκικής εισβολής και της ενηλικίωσης των τέκνων των αγνοουμένων, τα οποία σήμερα, λαμβανομένων υπόψη των επικρατουσών συνθηκών, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως πλήρως ή κυρίως εξαρτώμενα από τον αγνοούμενο, ώστε να μπορεί να τους καταβληθεί οποιοδήποτε ποσό από την κινητή περιουσία του αγνοούμενου για σκοπούς επαγγελματικής ή οικογενειακής αποκατάστασης, και

Επειδή σε σχέση με την ακίνητη περιουσία του αγνοούμενου, δυνάμει των διατάξεων του πιο πάνω Νόμου οι διαχειριστές διαχειρίζονται αυτήν κατά τον πλέον επωφελή για τον

αγνοούμενο τρόπο χωρίς όμως να μπορούν οι οικογένειές τους να αξιοποιήσουν την περιουσία τους και για την κάλυψη δικών τους οικογενειακών, επαγγελματικών ή άλλων αναγκών, και

Επειδή τούτο δικαιολογημένα δε φαίνεται να ανταποκρίνεται στην καθ' υπόθεση πραγματική βούληση του αγνοουμένου, εάν ο τελευταίος ζει, ως πρέπει να θεωρείται μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου πέραν πάσης ευλόγου αμφιβολίας, και

Επειδή καθίσταται αναγκαία η παροχή νομικής δυνατότητας αξιοποίησεως της κινητής και ακίνητης περιουσίας των αγνοουμένων κατά τρόπο συνάδοντα με την τεκμαιρομένη βούλησή τους, έτσι ώστε τα προσφιλή τους πρόσωπα να μπορέσουν να την αξιοποιήσουν προς ικανοποίηση δικών τους αναγκών, και

Επειδή τούτο δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί με εφαρμογή του ισχύοντος δικαίου, στο οποίο η έννοια της αφάνειας, όπου ο άφαντος τεκμαίρεται ζων, είναι άγνωστη, και

Και επειδή κατ' ακολουθίαν καθίσταται αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του θέματος,

Για όλα αυτά η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Θεμάτων σε σχέση με τις Περιουσίες των Αγνοουμένων Νόμος του 2003.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει

διαφορετική έννοια:

"αγνοούμενος" σημαίνει πολίτη της Δημοκρατίας ο οποίος ελλείπει λόγω της από της 20ής Ιουλίου 1974 Τουρκικής εισβολής και της συνεπεία αυτής δημιουργηθείσας κατάστασης και για τον οποίο η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν έχει αποδεικτικά στοιχεία κατά πόσο ζει ή απέθανε.

Κεφ. 224
3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982
68 του 1984
82 του 1984
86 του 1985
189 του 1986
12 του 1987
74 του 1988
117 του 1988
43 του 1990
65 του 1990
30(I) του 1992
90(I) του 1992
6(I) του 1993
58(I) του 1994
40(I) του 1996
31(I) του 1998
144(I) του 1999
123(I) του 2001.

"ακίνητη περιουσία" έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο.

"δικαιούχος" σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο θα αποκτούσε δικαίωμα κληρονομικής διαδοχής εάν ο

αγνοούμενος απέθνησκε την ημέρα συμπληρώσεως της πενταετούς χρονικής περιόδου που προβλέπεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 3 και περιλαμβάνει μνηστή, εάν η τελευταία απέκτησε τέκνο από τον αγνοούμενο και παρέμεινε άγαμη μέχρι την ημέρα τελεσιδικίας του διατάγματος·

"Δικαστήριο" σημαίνει το Επαρχιακό Δικαστήριο της επαρχίας στην οποία ο αγνοούμενος είχε τον τελευταίο πριν από την εξαφάνισή του τόπο διαμονής του στη Δημοκρατία, και αν αυτός δεν είναι στη Δημοκρατία, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας·

"κινητή περιουσία" σημαίνει πάσης φύσεως περιουσία, η οποία δεν είναι ακίνητη περιουσία·

"περιουσία" περιλαμβάνει κινητή και ακίνητη περιουσία.

Κήρυξη
αφάνειας.

Κεφ. 195.

75 του 1970

100 του 1989.

3. (1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, πρόσωπο το οποίο είναι αγνοούμενο δύναται, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, να κηρυχτεί άφαντο με διάταγμα Δικαστηρίου.

(2) Η κήρυξη της αφάνειας δύναται να γίνει μετά την πάροδο πέντε ετών από την τελευταία αξιόπιστη είδηση για το πρόσωπο αυτό.

(3) Πιστοποιητικό υπογεγραμμένο από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αγνοουμένων για την ημερομηνία της τελευταίας, πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού, αξιόπιστης είδησης για τον αγνοούμενο, είναι δεκτό ως μαρτυρία και αποτελεί πλήρη απόδειξη των γεγονότων που αναφέρονται σ' αυτό.

(4) (α) Αν κριθεί ότι τα γεγονότα που αναφέρει η αίτηση για την αφάνεια αποδείχθηκαν εκδίδεται το διάταγμα κήρυξης της αφάνειας.

(β) Η κήρυξη αφάνειας δημιουργεί μαχητό τεκμήριο ότι το πρόσωπο που είναι αγνοούμενο κατέστη άφαντο κατά την ορισμένη στο διάταγμα κήρυξης της αφάνειας ημερομηνία.

(5) Σε περίπτωση περισσότερων του ενός προσώπων η αμφισβήτηση ως προς το πιο από τα δύο ή περισσότερα πρόσωπα εξαφανίστηκε πρώτο, ο ισχυριζόμενος ότι η εξαφάνιση του ενός από αυτά προηγήθηκε, οφείλει να προσαγάγει απόδειξη του ισχυρισμού του. Με την έλλειψη απόδειξης τεκμαίρεται ότι όλα τα πρόσωπα κατέστησαν άφαντα ταυτόχρονα.

(6) Διάταγμα κήρυξης της αφάνειας δύναται να εκδοθεί μόνο από Δικαστήριο και μόνο με αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή του δικαιούχου. Στην τελευταία περίπτωση η αίτηση επιδίδεται στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ο οποίος δύναται να εμφανιστεί στο Δικαστήριο και να εκθέσει τις απόψεις του.

Ματαίωση αίτησης.

4. Αν κατά τη διάρκεια της δίκης της αφάνειας εμφανιστεί ο αγνοούμενος ή φτάσουν αξιόπιστες ειδήσεις γι' αυτόν ή αποδειχτεί ο θάνατός του, η αίτηση απορρίπτεται.

Άρση
αφάνειας.

5. (1) Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, το Δικαστήριο μπορεί να άρει την κατάσταση της αφάνειας. Η αίτηση κατονομάζει ως καθ' ους η αίτηση τον οποιοδήποτε έχει έννομο συμφέρον και, εν πάση περιπτώσει,

το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Η επίδοση της κλήσεως γίνεται με τον ίδιο τρόπο που καθορίζουν οι Θεσμοί της Πολιτικής Δικονομίας για την επίδοση κλητηρίων ενταλμάτων.

(2) Η κατά το εδάφιο (1) αίτηση επιτυγχάνει αν αποδειχθεί ότι ο αγνοούμενος ζει ή ότι έχει αποθάνει. Αν αποδειχθεί θάνατος, θεωρείται ότι:

(α) Οι διορισθέντες δυνάμει του παρόντος Νόμου διαχειριστές έχουν διορισθεί από της αποδοχής της αιτήσεως άρσεως της αφάνειας δυνάμει του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών Νόμου.

Κεφ. 189.
157 του 1985
45 του 1990
2(1)του 1994.

(β) Κάθε τι, το οποίο έγινε δυνάμει και σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, περιλαμβανομένης και διανομής περιουσίας, θεωρείται νόμιμα γενόμενο.

(γ) Αν κατά τη χρονική στιγμή της άρσης της αφάνειας οι διορισθέντες δυνάμει του παρόντος Νόμου διαχειριστές έχουν απαλλαγεί, λόγω αποπερατώσεως του έργου τους, δε διορίζονται νέοι διαχειριστές, εκτός όπου σε περίπτωση διαχειριστών περιουσίας που έχουν απαλλαγεί δυνάμει του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών Νόμου θα μπορούσε να αναβιώσει η διαχείριση.

Κεφ. 189.
157 του 1985
45 του 1990
2(1) του 1994.

(δ) Το δικαίωμα, που έχει δυνάμει του παρόντος Νόμου, η μνηστή, διατηρείται.

Αποτέλεσμα της κήρυξης της αφάνειας.

6. (1) Μετά την έκδοση του τελεσιδικίου διατάγματος που κηρύσσει την αφάνεια μπορούν να ασκηθούν όλα τα δικαιώματα που εξαρτώνται από την αφάνεια του αγνοουμένου δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Τα αποτελέσματα της κήρυξης της αφάνειας αρχίζουν από την ημέρα της τελεσιδικίας του διατάγματος.

Εξουσία και υποχρέωση διαχειριστών.
Κεφ. 189.
157 του 1985
45 του 1990
2(1) του 1994.

7. (1) Μετά την έκδοση του διατάγματος του Δικαστηρίου με το οποίο κηρύσσεται η αφάνεια διορίζονται διαχειριστές για τη διαχείριση της περιουσίας του άφαντου κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών Νόμου:

Νοείται ότι μέχρις ότου διοριστούν διαχειριστές σύμφωνα με το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου οι διαχειριστές που τυχόν διορίστηκαν σύμφωνα με τον περί Αγνοουμένων (Προσωριναί) Διατάξεις Νόμο συνεχίζουν να είναι διαχειριστές και υπέχουν τις υποχρεώσεις του Νόμου αυτού.

(2) Διαχειριστές οι οποίοι διορίστηκαν είτε δυνάμει του παρόντος Νόμου είτε δυνάμει του περί Αγνοουμένων (Προσωριναί) Διατάξεις Νόμου θα έχουν, σε σχέση με την περιουσία του άφαντου, τις ίδιες εξουσίες και υποχρεώσεις που υπέχουν οι διαχειριστές περιουσίας αποβιώσαντος.

(3) Σε περίπτωση διορισμού διαχειριστών δυνάμει του

εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, οι διαχειριστές που τυχόν είχαν διοριστεί δυνάμει του περί Αγνοουμένων (Προσωριναί) Διατάξεις Νόμου υποχρεούνται να παραδώσουν την περιουσία σ' αυτούς, χωρίς επηρεασμό των υποχρεώσεών τους αναφορικά με την γενομένην από αυτούς διαχείριση και κατάθεση λογαριασμών, σύμφωνα με το άρθρο 8 του εν λόγω Νόμου.

(4) Οι διαχειριστές ετοιμάζουν και καταθέτουν στο δικαστήριο εκτίμηση της περιουσίας του αγνοουμένου προτού προβούν στη διανομή της.

Μερίδιο δικαιούχου. 8. Το μερίδιο εκάστου δικαιούχου καθορίζεται κατ' ανάλογη εφαρμογή του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου:

Νοείται ότι η μνηστή η οποία απέκτησε τέκνο εκ του αγνοούμενου θα έχει το ίδιο μερίδιο ως εάν να ήταν σύζυγος.

Υποχρέωση απόδοσης περιουσίας. 9. (1) Αν εμφανιστεί ο αγνοούμενος ή αναγνωριστεί ότι τρίτοι έχουν υπέρτερα δικαιώματα, αυτοί που άντλησαν δικαίωμα από την κήρυξη της αφάνειας έχουν υποχρέωση να αποδώσουν ό,τι πήραν.

(2) Αν ληφθείσα περιουσία εξακολουθεί να είναι στα χέρια προσώπων που αναφέρονται στο εδάφιο (1), το Δικαστήριο εκδίδει διάταγμα παραδόσεώς της, αν όχι, το Δικαστήριο καθορίζει την αξία της και εκδίδει απόφαση αντίστοιχη με αυτήν, εκτός αν ο λαβών την περιουσία εισέπραξε μεγαλύτερο ποσό για τη διάθεσή της, οπότε η απόφαση αντιστοιχεί στο τελευταίο.

Απαλλαγή περιουσίας από 10. Η περιουσία του αγνοουμένου κατά τη διαχείριση αυτής, μετά την έκδοση του διατάγματος κήρυξης της αφάνειας με

φορολογία, τέλος ή επιβάρυνση. βάση τον παρόντα Νόμο, απαλλάσσεται από την επιβολή οποιασδήποτε φορολογίας ή τέλους ή επιβάρυνσης που επιβάλλονται δυνάμει των πιο κάτω Νόμων, από την ημερομηνία κήρυξης της αφάνειας με βάση το διάταγμα:

52 του 1980 (α) Των περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών
135 του 1990 Νόμων
70(I) του 1994
80(I) του 1997
48(I) του 1999
79(I) του 1999
119(I) του 2002.

67 του 1962 (β) των περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμων
71 του 1968
3 του 1976
13 του 1985
93 του 1986
138 του 1986
323 του 1987
66(I) του 1994
6(I) του 1996
78(I) του 1996
17(I) του 1997
74(I) του 2000.

24 του 1980 (γ) των περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμων,
60 του 1980 ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του
68 του 1980 άρθρου 3:
25 του 1981
10 του 1984
33 του 1987
239 του 1991
72(I) του 1994
120(I) του 2002.

Νοείται ότι οποιαδήποτε φορολογία ή τέλος ή επιβάρυνση επιβλήθηκε σε περιουσία του αγνοουμένου και καταβλήθηκε δυνάμει των πιο πάνω Νόμων επιστρέφεται στους δικαιούχους:

Νοείται περαιτέρω ότι περιουσία που αποκτήθηκε από αγνοούμενο μετά τις 20 Ιουλίου 1974, απαλλάσσεται από την επιβολή οποιασδήποτε φορολογίας ή τέλους ή επιβάρυνσης που επιβάλλεται δυνάμει των πιο πάνω Νόμων, από την ημερομηνία εγγραφής αυτής στο όνομα του αγνοουμένου.

13 Οκτωβρίου 2003

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η ρύθμιση ορισμένων θεμάτων σε σχέση με τις περιουσίες αγνοουμένων πολιτών της Δημοκρατίας κατά τρόπο ώστε:

- (α) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, Κεφ. 195, πρόσωπο το οποίο είναι αγνοούμενο δύναται να κηρυχθεί άφαντο με διάταγμα Δικαστηρίου μετά την πάροδο πέντε ετών από την τελευταία αξιόπιστη είδηση για το πρόσωπο αυτό.
- (β) Διάταγμα κήρυξης αφάνειας δύναται να εκδοθεί μόνο από Δικαστήριο και μόνο με αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή προσώπου που έλκει δικαιώματα από την κήρυξη του αγνοούμενου ως άφαντου.
- (γ) Ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον το Δικαστήριο μπορεί να άρει την κατάσταση αφάνειας.
- (δ) Μετά την έκδοση τελεσίδικου διατάγματος που κηρύσσει την αφάνεια μπορούν να ασκηθούν από τους δικαιούχους όλα τα δικαιώματα που εξαρτώνται από την αφάνεια του αγνοούμενου δυνάμει του Νόμου.
- (ε) Μετά την έκδοση του διατάγματος με το οποίο κηρύσσεται η αφάνεια διορίζονται διαχειριστές για τη διαχείριση της περιουσίας του άφαντου κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών Νόμου, Κεφ. 189. Το μερίδιο εκάστου δικαιούχου καθορίζεται κατ' ανάλογη εφαρμογή του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, Κεφ. 195.
- (η) Αν εμφανιστεί ο αγνοούμενος αυτοί που άντλησαν δικαιώματα από την κήρυξη της αφάνειας έχουν υποχρέωση να αποδώσουν ότι πήραν.

Αλέκος Μαρκίδης,
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

